

Christian Plajer

Isten áldásának ígérétevel

Christian Plajernek, a brassói szász evangélikus főtemplom (Fekete templom) vezető lelkészének igehirdetése 2018. július 1-én, a Szentháromság vasárnapja utáni ötödik vasárnapon. Evangéliumi olvasmány: L 5,1–11. A prédikáció alapígéje: Gn 12,1–4.

Kedves gyülekezet!

Amikor Ábrahámról hallunk, azonnal eszünkbe jut, hogy ő a hit példaképe. Miben példakép nekünk? Isten kihívja Ábrahámot megszokott környezetéből. Egészen tömören és határozottan felszólítja, hogy hagyja el földjét, rokonságát, atyjának házát —mindent, ami említésre méltó—, és költözzék egy olyan földre, amelyet Isten akar neki megmutatni. „Indulj, ne nézz hátra!” Ne hagyd, hogy a múlt, ne hagyd, hogy a hagyományok és a szokások, ne hagyd, hogy a megszokott dolgok eltántorítsanak! „Indulj, ne nézz hátra!” Erős meghívás, sőt követelés.

Hiszen mi alapvetően mindig arra törekszünk, hogy biztosítsuk magunkat, hogy előre tervezzünk. Igyekszünk úgy tervezni a jövőt, hogy —ha csak lehet— ne hozzon ránk semmi váratlant. Ez mindennapi életünk alakításának egyik alapfeltétele. Ma kenyeret veszünk, hogy holnap reggelizhessünk. Ma dolgozni megyünk, hogy holnap fölvegyük a fizetésünket. Ma iskolába járunk, hogy holnap legyen szakmánk. Ma otthont teremtünk, hogy holnap ne szoruljunk másokra.

Ezért tűnik hallhatatlannak Isten Ábrahámhoz intézett felszólítása: „Indulj, ne nézz hátra!” És amit mi —első látásra— nem tennénk meg, Ábrahám megteszi: elment, ahogyan az Úr mondta neki. Ráhagyatkozik Isten hívására, és elindul az ismeretlenbe.

Kedves gyülekezet!

Szükségünk van példaképekre. De bele is bolondulhatunk, ha túl magas a követelmény, ha túl nagy a távolság, amely elválaszt bennünket tőlük. Ez a veszély áll fenn Ábrahám esetében is, akinek hite és Istenbe vetett bizodalma nekünk bizonyosan elérhetetlennek tűnik. Amikor látjuk, hogy mit tesz és hogyan viselkedik, valószínűleg azt mondjuk: „Én ezt soha nem fogom elérni”.

Ha továbbra is csak Ábrahám alakjára meredünk, valószínűleg zsákutcába jutunk, és előbb-utóbb azt mondjuk: „Nem, erre képtelen vagyok.” Ábrahám mint példakép — ezzel csak korlátozottan tudunk valamit kezdeni.

Igehirdetésünk alapigéje azonban túl akar vinni minket Ábrahám alakján. Elsősorban nem arról van szó, hogy Ábrahám mit tesz, hanem arról, hogy Isten mit tesz. Konkrétan a szövegben: Isten Ábrahámhoz intézett hívása és az, hogy Ábrahám követi ezt a hívást, adja a keretét annak, ami igazán számít: nevezetesen az Istentől érkező áldásnak.

Már a legelején elmondhatjuk, hogy az áldás, amelyről itt szó van, egyedül Isten műve. És ennek az áldásnak nincs előfeltétele. Isten egyszerűen maga döntött: megáldom Ábrahámot. Csak Isten ezen áldásával, ezen áldás ígéretével neveztetik meg egyáltalán Ábrahám. Mivel Isten eldöntötte, hogy megáldja Ábrahámot, ezért kerül Ábrahám egyáltalán szóba. És minden, ami Ábrahámról elmondható, Isten e kezdeményezésének köszönhető, hogy megáldotta őt, és ezzel megkezdte az áldás történetét.

Isten áldása ugyanis nem csak Ábrahám személyére korlátozódik. Az áldás arra rendeltetett, hogy Ábrahámról másokra, végső soron a föld minden népére kiáradjon. Ábrahám mint az Isten által megáldott az, aki. Ezért Ábrahám története nem hőseposz, hanem Isten áldásának története, annak az áldásnak a története, amely Ábrahámmal kezdődik, amely eljut hozzánk, és amely végső soron az egész világra kiterjed.

Az számít, hogy meghalljuk Isten áldásának ígéretét, és ennek megfelelően éljük az életünket.

Ehhez mindenekelőtt a következőket kell mondanunk: ahol Isten áldásáról van szó, ott egyedül Isten a cselekvő. Ábrahám ószövetségi története az emberiség teljesen reménytelen helyzetében kezdődik. A bábéli torony megmutatta, hogy mi érdekli az embert valójában: „... építsünk magunknak várost és tornyot, amelynek csúcsa az égig érjen, hogy nevet szerezzünk magunknak...” (Gn 11,4) Ennek a jellemző emberi felfuvalkodottságnak rettenetes következményei vannak: zűrzavar, megosztottság, viszály, széthúzás és minden, ami ebből következik. Ebben a világban élünk ma: a viszályok világszerte reménytelennek és kiútalanoknak tűnnek: lásd Szíriát, lásd a menekültáradat problémáját. Ez a bábéli világ.

Ábrahámval azonban Isten valami újat kezd *ebben* a kisiklott történetben. Előre nem láthatóan és váratlanul elkezd az áldás történetét. Nagyon kicsiben és szerényen kezd, egy ismeretlen emberrel kezd, a 75 éves Ábrámmal kezd, akinek már alig van mit várnia életétől s jövőjétől. Valami újat kezd vele, az áldás történetét, egy olyan történetet, amelyben nem az embernek van szava, amelyben nem az ember mondja: „Nagy nevet szerzek magamnak”, hanem amelyben Isten mondja: „Megáldalak, nagy nevet szerzek neked, és áldás leszel”.

Egy hallatlan, hihetetlen történet kezdődik Ábrahámval, Isten áldásának története. Istennek ebben a kiszámíthatatlan áldó tettében bízva Ábrahám elindul a maga útján. Követi Isten hívását, mert hisz Isten áldásában — és mert ez az áldás az ellentéte annak, ami a bábéli toronyépítésnél megmutatkozott, nevezetesen, hogy a pusztai emberi igyekezet és ügyködés tévútra vezet

Vissza Ábrahámhoz! Megkapja Isten áldásának ezt a hihetetlen ígérteét. Ezen ígérte alapján dönthet úgy, hogy belevág az emberi, világi ismeretlenbe.

Ezen a ponton most meg kell állnunk, és el kell gondolkodnunk önmagunkon, a saját útjainkon. Mi magunk is az áldás történetében állunk benne, amelyet Isten Ábrahámval kezdett. Az Ábrahámval megígérte áldás ránk is érvényes, „örökösei” vagyunk ennek az áldásnak, s ilyen értelemben „Ábrahám gyermekei” vagyunk Jézus Krisztus által, aki Isten cselekedetét —áldását— nekünk is odaadta.

Ábrahámhoz hasonlóan Isten engem is az áldás útjára hív. Hogyan néz ki ez az út, amelyre Isten hív engem — az ő áldásáért? Hol van szükségem az életemben arra, hogy kitörjek a megszokottból és a régtől örököltből? Hol kell feladnom az eddigit, és új utakat járnok? Hová hív engem Isten? Hová irányítsam lépteimet?

Isten áldásának ígérteével nem csak arról van szó, hogy engedelmesen követjük Isten hívását. Arról is szó van, hogy tartsunk ki azon az úton, amelyre Isten hívása egyszer már elvezetett bennünket. Hogy ez mit jelent, azt Ábrahám további történetei teszik világossá számunkra.

Az Isten áldásának ígérte szerinti út korántsem mindig rózsás. Ábrahámval hosszú-hosszú ideig kell várnia az Isten megígérte áldás beteljesedésének első, konkrét jelére. Leszármazottai nagy nemzetté válnak majd — ám felesége, Sára meddő. S váratlanul hosszú ideig az is marad, miután elhangzott az ígérte. A várakozás elviselhetlenné válik. Ábrahám nem tud tovább várni, és tesz arról, hogy felesége meddőségét pótolja. Hágárnak fia született Ábrahámval. De Isten azt mondja: Nem. Nem ezen az úton akarlak vezetni téged.

Nemcsak nekiindulásra és új utakra van szükség, ha Isten áldásáról van szó, hanem várakozásra is, néha meglehetősen hosszú, gyötrelmes várakozásra. S amikor új utakon járunk és a várt siker elmarad — Isten megmarad a maga útjánál. És megjön az áldás Ábrahámval.

Megszületik a várva várt fiú. Felnő, úgy tűnik, minden a terv szerint halad. Aztán jön egy iszonyatos megingás. Izsák, a fiú alakjában kegyetlenül pusztulással fenyeget Isten áldása. Isten parancsára fel kell áldozni Izsákot, meg kell hálnia.

Ábrahám útjának ez a talán legsötétebb szakasza azt akarja világossá tenni nekünk, hogy még az Istentől való távolság sötétjében is, ahol csak éjszakát és sötétséget látunk magunk körül, mégis az Ő kezében vagyunk. Isten soha nem vonja vissza áldásának ígérteét. Soha többé. Számíthatunk erre. S új utakra merészkedhetünk. Még ha emberileg bizonytalanok is, egy dolog biztos: Isten áldása van és marad felettünk.

Bízzuk tehát magunkat azokra az utakra, amelyeket Isten elénk ad —saját életünkben és a gyülekezet életében; bízzuk magunkat azokra az utakra, amelyek bizonyosan váratlanul idegenek ennek a világnak; Isten útjai mindig áldott utak, amelyeken szeretetének és irgalmának történetébe kerülünk. Isten adjon nekünk füleket a hallásra, hogy bátran kövessük Isten hívását, amikor minket szólít meg! Segítsen nekünk ebben! Ámen.

*

„Christian Plajer vezető lelkész az istentiszteletre hivatalos öltözékben, ornátusban (der/das Ornat) vonul, amely fekete, térdig érő alsóruhából, dolmányból (der Dolman) és a fölötte viselt, sűrűn rakott palástból (der Krausen Rock) áll. Fején papi fővegként barettsapka van (das Baret, [a német szó a biretum-ból származik]).” (Ziegler Ágnes művészettörténész írásából, a brassói szász evangélikus gyülekezet honlapjáról ld. honterusgemeinde.ro/eine-kurze-geschichte-des-ornats/)